

Western Michigan University

From the Selected Works of Maira Bundza

August 21, 2014

Katskilu Atskaņas #2

Maira Bundza, *Western Michigan University*

Available at: https://works.bepress.com/maira_bundza/45/

ATMINIET, SVEŠI ĻAUD'S,
CIK DURTĪNU JŪRIŅĀ?
- CIK AUGŠĀ SĪKU ZVAIGŽŅU,
ZEMĒ SĪKU AKMĒNTIŅU.

KATSKIĻU ATSKAŅAS

3x3 Katskiļos avīze #2

2014.g. 21. augustā

Svecīšu dievkalpojums ar mieru un trauksmi

Kā izmantot nometnes tēmu svecīšu dievkalpojumā? Saimnieka puīši saveda akmeņus no strauta malas un Andra Leimane tos skaisti salika krusta formā ar auseklīti apkārt karoga laukumā. Gadījies akmens sirds formā, ko Andra ielika krustam vidū. Dievkalpojumā pa pirmās dziesmas laiku, bērni aizdedzināja svecītes auseklī. Bija vējains un bērni itkā sardzē stāvēt izpūstās svecītes aizdedzināja par jaunu. Mācītāja Sarma Eglīte bija atradusi tekstus par zvaigznēm un aicināja visus pārdomāt kā caur dziesmām, lūgšanām un lasījumiem varam pacelt acis uz zvaigznēm, kalniem un Dievu. Lai mūsos rastos ne tikai miers, bet arī iedrošināt sekot Dievam. Beigās visi nolika savas skaisti izdekorētās svecītes uz krusta, bērniem piepalīdzot tiem, kam grūtāk noliekties.

Pēkšņi pēdējās dziesmas laikā sāka skanēt trauksme, un ēdamzālē zibēja gaismas. Visi neziņā skatījās apkārt. Vai mācītāja Eglīte bija ko tādu teikusi, kas izraisītu šo spēka momentu? Ieradās ugunsdzēsēji un pārbaudīja, ka viss kārtībā.

Izrādījās, ka ūdens sildītājam tvaika spiediens bijis par augstu. Diez ko pašarnieki domāja par degošām svecītēm?

Rīta meditācija

Katru rītu pēc brokastīm skan korālis, kam seko pārdomas un lūgšana pārējai dienai, ko vada mācītāja Sarma Eglīte.

Sveicieni no Latvijas un Īrijas 3x3!

Vispirms gribu teikt lielu paldies Helēnai un viņas palīgiem, ieviržu vadītājiem, avīzē rakstītājiem un visiem citiem, kas pieliek roku nometnes veidošanā. Ne mazāks paldies nākas visiem dalībniekiem par to, ka esat klāt, jo 3x3 neviens nav svarīgāks par citu – katrs no mums ir vajadzīgs, katram ir sava vieta un katra pienesums ir nepieciešams, lai nometne izdotos tā, ka visiem ir prieks un gandarījums. Mēs esam viena saime – ne tikai šeit Katskiļos, bet arī visā pasaulē, jo 3x3 ik gadu notiek Austrālijā, divās vietās Latvijā (šogad Rucavā un Smiltēnē), divas ASV, pa vienai Anglijā un Īrijā (šonedēļ). Ceram nākošgad savā vidū apsveikt arī otro nometni Lielbritānijā.

Kopš pirmās nometnes 1981. gadā ir notikušas 214 nometnes/saieti, ar vairāk nekā 30,500 dalībniekiem. Lai arī katrai nometnei ir sava seja, mūs visus vieno kopīgi mērķi, kopīgas intereses, visiem ir tādas pašas vadlīnijas – jebkurā pasaules malā latvietis, nonācis 3x3, atradīs savējos.

Novēlu jums visiem mājās līdzī paņemt jaunas idejas un mākas, lepnumu par mūsu bagāto kultūru un apziņu par to, cik labi ir būt kopā!

Ar sirsnīgiem
sveicieniem,

Līga Ruperte

Reliģijas ievirze

Maza, bet ticības un uzticības pilna grupiņa. Kopā ar mācītāju Sarmu esam tikai seši, lai gan bija pieteikušies kādi 12 mācekļi. Mācamies vienu no grūtākām nodarbībām – klusēt. Meditācijā mēģinām iemācīties klusībā sasniegt personīgo attiecību ar Dievu, un lūgšanā izjust atvaldzinājumu.

Vitauts

Sarma Eglīte ir Klīvlandes ev. lut. draudzes mācītāja un brauc arī apkalpot mazo Pitsburgas draudzi. LELBA viņa vada Baznīcas, liturģijas un mūzikas nozari, kas, piemēram, gatavo pielikumus dziesmu grāmatai.

Rīta vingrošana

Katru rītu pirms brokastīm sanāk vai trešā daļa no pieaugušajiem 3x3 dalībniekiem piedalīties Brigītas Vīksniņas burvīgajā rīta vingrošanā. Nāk visādos vecumos un visi iesāk dienu ar svaigu enerģiju.

Guntis Zemītis

Mūsu vidū ir ne tikai kāds vēsturnieks no Latvijas, bet gan Latvijas universitātes Latvijas Vēstures institūta direktors! Guntis Zemītis ilgus gadus ir bijis archeologs, desmit gadu strādājis

Daugmales pilskalnā, arī Sateselē (Līvu kalnā) Siguldā un Gaideļā – Viduču senkapos Zemgalē. Pēdējais lielais projekts viņam bija darbs pie četru sējumu enciklopēdijas *Latvija un Latvieši*, kas iznāca šogad. Viņš ar Tālavu Jundzi bija galvenie redeaktori otram un trešam sējumam. 1. sēj. ir par latviešiem, 2. Valstiskums Latvijā un Latvijas valsts – izcīnītā un zaudētā, 3. Atjaunotā Latvijas Valsts, 4. Latviešu izglītība, zinātne un kultūra.

Guntis esot trešo reizi 3x3 Katskiļos – pirmo reizi 1995 un otro ap 2006. gadu. Kāda atšķirība starp 3x3 Gaŗezērā un Katskiļos? Gaŗezērā ir ļaudis, kas ir iedziļinājušies senā mantojumā, sevišķi rotās. Katskiļos ir vairāk tādi dalībnieki, kas plašāk izprot vēsturi, pat senvēsturi un politiku.

Senvēstures ievirze

Guntis saistoši stāstīja par archeoloģijas disciplināro vēsturi Latvijā, kur archeoloģija pieder pie Vēstures institūta, nevis pie antropoloģijas, kā tas ir Ziemeļamerikā. Viņš aprakstīja daudz spilgtu un principiālu personību, kas viedojušas archeoloģiju Latvijā. Viņa galvenā tema - kā saprast atradumus mūsdienu teoriju gaismā, kā arī kopsakarības ar 13. gs. chronikās atrodamām

ziņām. Viņš pieminēja baltvāciešu aizsākto darbu archeoloģijas laukā, kā arī to, ka Latvijā kopš 1991.g. archeologiem prasa arī nodarboties ar „terora archeoloģiju,” tas ir izpētīt zemē atrastās 20. gs. skarbās vēstures liecības, piem. meža brāļu un ēbrēju nomocītās atliekas. Latvijas vēsturisko mantojumu apdraud „melnā archeoloģija,” tas ir, cilvēki mērķtiecīgi pārstaigā zināmas vietas, lai atrastās relikvijas pārdotu ārzemju kolekcionāriem. Viņš pieminēja, ka Latvijā likumdošana šajā jomā ir nepilnīga.

Visumā rodas iespaids, ka Guntis Zemītis, tāpat kā citi Latvijas Vēstures Institūta archeoloģijas pētnieki radoši un ētiski darbojušies padomju okupācijas gados, lai aizsargātu vēsturisko mantojumu un iespaidīgi virzījuši zinātni uz priekšu. Pateicoties viņiem, mūsu vēstures izpratne ir kļuvusi daudz bagātāka. Vēlos izteikt dziļu pateicību archeologiem par viņu darbu, kas ļauj mums ieskatīties senlatviešu apbrīnojami bagātajā pasaulē.

Dace Veinberga

Latvieši un Latvija starp Rietumiem un Austrumiem

Otrdienas vakarā Guntis Zemītis deva ļoti interesantu pārskatu par Latvijas senvēsturi un tās likteni uz divu spēcīgu kultūru robežas. Viņa secinājumā mēs latvieši varam būt pateicīgi, ka vēsturē mēs nokļuvām rietumu kultūru ietekmē.

Ints Dzeģalvis

Karte pēc Evalda Mugurēviča pētījumiem

„Lai darīju, ko darīju, dziedādama vien darīju.”

Saruna ar Zani Šmiti

Pazīstu Zani kopš 1990iem gadiem, kad viņa kopā ar Ilģiem pirmo reizi viesojās Amerikā. Zanei ir tik daudz talantu un zināšanu, ka tās ir gandrīz neiespējami uzskaitīt, bet ko visi 3x3 dalībnieki būs pamanījuši ir tas, ka viņai ir ļoti spēcīga balss. 1986.gadā Zane sāka dziedāt „post-folkloras” ansambli „Ilģi”, kur vadītāja Ilga Reizniece pie Zanes bija pamanījusi, ka viņa spēj izdziedāt visu, gan tautas manierē, gan skaļāk, gan klusāk. Zane ir strādājusi visādus darbus – gan Jūrmalas Alternatīvā skolā, gan padomju laikā par naktssargu, gan Vecrīgas veikalā „Upe”. Šajā dzīves posmā viņai bija iespēja augt, lasīt, ievākt informāciju par to, kas viņu interesē. Viņa arī ir bijusi aktīva Vides Aizsardzības Klubā (VAK), un mācījusies pie Austras Pumpures, turpinājusi mūzicēt ar Ilģiem, Rīsu zvejniekiem un citiem ansambļiem, pie reizes audzinot meitu Irbi.

Kad uznāca 40 gadu krīze, viņa nolēma kļūt par balss skolotāju un iestājās Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolā un to nobeidza ar bakalaura grādu vokālā pedagoģijā. Kad Jāzepa Vītola Mūzikas Akadēmijā tika nodibināta etnomuzikoloģijas klase, Zane tika pie iespējas mācīt dziedāšanu un sāka strādāt par tradicionālo dziedāšanas skolotāju Akadēmijā, ko viņa jau dara sesto gadu. Šobrīd Zane māca dziedāšanu ERASMUS studentiem, kas brauc no ārzemēm uz Latviju, viņa ir vīru kora „Gaudeamus” balss skolotāja (koris, kurš nupat izskanējušā Pasaules Kora Olimpiādē izcīnīja godalgu), viņa ir braukusi

uz Horvātiju un Poliju mācīt dziedāšanas tehniku un latviešu tautas dziesmas, kā arī strādājusi ar jauniešu ansambļiem Latvijā un piedalījusies žūrijās vērtējot dziedāšanu. Pie tam Zane ir iestaistījusies jaunā komponista E. Ešenvalda vērienīgā projektā par Ziemeļblāzmu „Nordic Lights”. Nedrīkst arī aizmirst, ka Zane dzied kopā ar Ivaru Cinkusu un Kristīni Kārkli ansambli „Trio”, kas 2013.g. rudenī viesojās Amerikā.

„Priecājos par to, ja ir dziesmas kurām varu dot otru elpu.”

Vairāki 3x3 dalībnieki ir interesējušies par to kur Zane ir sameklējusi dziesmas kuŗas šonedēļ mācamies sanākot kopā katru dienu pirms vakariņām. Zane ir pētījusi Em. Melngaiļa, A. Jurjāna un J. Vītoliņa sakopotās dziesmu grāmatas ar aprakstiem un palīdz atgriezt dziesmas kuŗas ir nākuŗas no daŗādiem Latvijas novadiem uz turieni atpakaļ. Dodoties uz daŗādiem Latvijas nostūrīem Zane ir izpētījusi un atlasījusi dziesmas, kas agrāk bija pierakstītas šajos pagastos. Viņa piedāvā iecelt šīs dziesmas atpakaļ repertuārā, jo uzskata, ka nepietiek ar to, ka šīs dziesmas un danči guļ grāmatās. Tādā veidā Zane veicina gan dialekta atdzimŗanu, gan atgrieŗanos pie „teicējiem.” Zanei nav nekas pretī tam, ka daudziem latvieŗiem patīk dziedāt vienas un tās pašas dziesmas, bet tomēr uzskata, ka vienmēr ir patīkami iemācīties kaut ko jaunu, nepazīstamu. Arī ņeit 3x3 nometnē Katskiļos Zane ir atbraukusi, lai iemācītu mums ko jaunu, bet galvenais ir tas, ka Zanei patīk, ka cilvēki dzied, un viņa mums atgādina, ka dziedāŗana ir laba veselībai, gaisotnei un garstāvokļa uzlaboŗanai!

Liāna Eglīte

Metālapstrāde

Gints Grīnbergs mums visiem 3x3 Katskiļos ir ļabi pazīstams ar savām interesantām skulptūrām, bet līdz šim bija mazāk pazīstams vidienē.

Šogad Gaŗezera

mākslas galērijā bija Ginta izstāde, kur viņa darbus iegādājās tautieši un tā šogad mazāk ir pieejami viņa darbi mūsu pašu 3x3 *Dailradē*. 3x3nieki, sevišķi tie kas jaunāki gados, labprāt iestājas Ginta darbnīcā blakus Atpūtas namam un kaut ko uztaisa, kaut ko salodē. Pa piemēru, Maksis uztaisījis krokodīli ar asiem zobiem, un cilvēciņu, ko krokodīlim likt zobos.

Rotu kalšana

Rotu kalšanas ievirzi vada divi rotkaļi – Andris Rūtiņš un Alfons Mednis, kas pagājušajā gadā saņēma „Vecā bleķa” godu.

Izrādās, ka šis gods

ir nopelnamas tikai mācot 3x3 nometnēs.

Pirmajā dienā Andrim bija jāpalīdz dalībniekiem guļus.

Rotu kalšanā var ķerties pie dažādu senu latviešu rotu darināšanas, vai arī taisīt ko modernu. Divi Jāņi nodarbojas ar nameja aproču darināšanu no sudraba. Viens gatavo līgavai un līgavainim kāzu dāvanu. Herve gatavo zvērgalvja pakava saktu no bronzas. Nabags krata galvu un nopūšas, ka tikai tagad saprotot kāpēc tās latviešu rotas tik dārgas. Maksis taisa bronzas svilpīti, bet sūdzas, ka grūti dabūt lai viss sader kopā. Mirdza gatavo krustiņu ar auseklīti. Cits atkal gatavo ko

izsolei. Tā zāģējot, velkot, pinot, sitot ar āmuru, vīlējot, karsējot, spodrinot top skaistas rotas un izpratne par to bagātību, kas reiz piederēja mūsu senčiem.

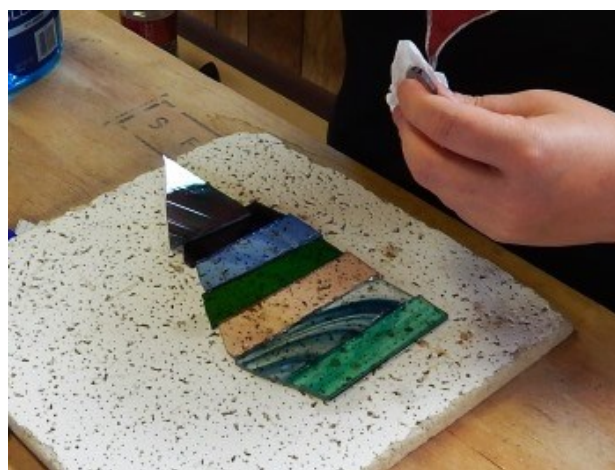

Vitrāža

Inga Zariņa no Kanādas vada vitrāžas ievirzi, kaut pati strādā arī ar kausētiem stikliem un felča izstrādājumiem. Telpā izstādīti

dažnedāžādi stikla gabali varavīksnes krāsās. Šogad ievirzē piedalās vairākkārt tādu, kas nav agrāk strādājuši ar stikliem. Viena dalībiece stāstīja, ka esot daudz laika dzīves pārdomāšanai pie slīpētāja, kur jānoslīpē stikla malām grumbuļi. Kādreiz to var panākt piecās minūtēs, citreiz paiet divdesmit minūtes. Labi, ka mums šeit nav steigas.

Kalnā kāpšana

Otrdien maza kalnā kāpēju grupiņa ar vadītāju Paulu Pilmani uzkāpa uz Balsam Cap un Friday Mountain. Citi uz savu roku uzkāpa kalnā, ko var redzēt no ēdamzāles—Spruce Top. Lielāka grupa, ap 17, aizbrauca uz Kaaterskill Falls, kas ir iemīļots ūdenskritums daudziem.

Riteņbraukšana

Trešdien riteņbraucēji brauca gar Kingstonu uz Wallkill Valley Trail un pārbrauca pāri bijušam dzelzceļu sliežu tiltam, kas ir 150 pēdas augsts.

Nodarbības vadītājs pat piedāvāja lieku divriteni, ja kādam interesētu piedalīties, kas nav paņēmis līdz divriteni.

Tā mums te gājis. Pirmdien izsit elektrību, otrdien lāči apciemo mašīnas, trešdien atbrauc ugunsdzēsēji. Kas vēl būs?

Pērlītes izbirušas!

Lāči apciemo trīs nometnes mašīnas

Te ir viena mašīnas īpašnieka reakcija.

Man vaicā "Vai tavai mašīnai ir Delavēras numurs?"

- Jā, ir, kāpēc prasi?

- Lācis pastaigājies pa tavu mašīnu.

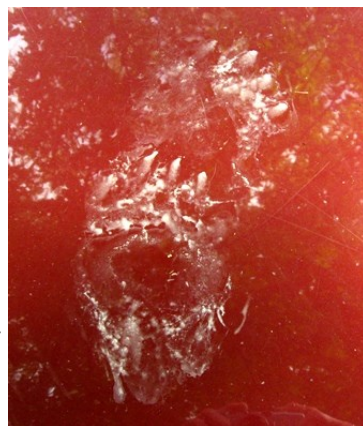
Nāk vīzija par izsistiem logiem, saplēstas sēdekļu drēbes pa visām malām. Satraukti prasu vai kas bojāts.

- Nē, acīga dāma, kurai blakus mašīna, redzējusi pēdu nospiedumus.

Vīzijā saplēstie sēdekļi tiek atvietoti ar iedobumiem jumtā. Un ātri dodos skatīt un fotografēt.

Dubļainas pēdas atrodas uz motora vāka un priekšas loga, iedobumu nav, bet būs bildes ko rādīt un stāstīt pa lāčiem.

Juris

Dzirdēts, redzēts:

Iziet visi ēdamzāles priekšā skatīties zvaigznes. Viens saka otram: „Kaut varētu izdzēst visas ēdamzāles gaismas, lai varētu labāk tās zvaigznes redzēt.” Momentu vēlāk iziet elektrība pa visu nometni un apkārtni. „Nu redzi, man ir pazišanās.”

Nāciet pirkt dāvanas sev un citiem *Dailradē!*

Pirmajā mītnē *Dailrades* veikaliņš
atvērts no 1-3 un 5-7 pp.

Vai esi ievērojis/usi, ka Brīvības
pieminekļa Milda tur bērniņu?
Vai Kārlis Zāle to tā bija
domājis? Apskatiet paši un
izvērtējiet. Pat ja jums tā
neliekas, ja tas palīdzēja kādam
latvietim izturēt grūtus laikus,
tad labi.

Latvijas Republikas Kultūras Ministrija ir
piešķīrusi 69,000 EUR 2014. gada 3x3 un 2x2
nometnēm. Kā Līga Ruperte rakstīja atbalstot
lūgumu Kultūras Ministrijai: „3x3 ne tikai gādā
vidi, kurā visas paaudzes kopā darbojoties
stiprina savas saites ar Latviju un latvisko
identitāti, bet arī kur visu paaudžu latvieši
iepazīstās, atrod kopīgas intereses un
aktivitātes, un veido latvisko sabiedrību.”

Piektdien Izsole!!!

**Visām 3x3 nometnēm ir kopēja
mājas lapa— www.3x3.lv**

Tur var apskatīt pēdējo gadu 3x3 Katskiļos
avīzes, kā arī grāmatu *3x3 ārpus Latvijas 1981
-2011* elektroniskā formatā. Šo grāmatu var
arī nopirkt drukātā formā.

Nometnes mīkla

Kuŗam/Kuŗai no 3x3 dalībniekiem ir divi deli,
kas dzīvo un strādā divās dažādās valstīs,
kuŗas atrodas uz dienvidiem no Meksikas?
Kuŗās valstīs? (abās runā spāniski)

(Atbilde pēdējā avīzē)

Red. Piezīme: Katskiļu Atskaņas gatavotas
krāsās, bet tehnisku iemeslu dēļ uz vietas
nometnē varam tās izdrukāt tikai melnbaltā,
un vēl pie tam tikai kopijās, kur bildes
neizdodās. Lūdzu apskatiet krāsu variantu 3x3
mājas lapā.

Redaktore: Maira Bundža

Foto: Pēteris Alunāns, Ilze Balode, Maira
Bundža, Andra Leimane, Pauls Pilmanis, Māris
& Viesturs Zariņš.

Galva: Austris Mangulis

Korektore: Andra Leimane